

Andrzej Wiśniewski

"Skorowidz orzeczeń Izby Karnej
Sądu Najwyższego opublikowanych
w zbiorze urzędowym w latach
1959-1962", oprac. Maria Dembicka,
Warszawa 1963 : [recenzja]

Palestra 7/6(66), 59

1963

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

A. Wolter: Prawo cywilne. Zarys części ogólnej. PWN. Warszawa 1963 r., s. 304.

Obecny podręcznik części ogólnej prawa cywilnego jest drugim wydaniem znanego i cenionego podręcznika tegoż autora (pierwsze wydanie ukazało się w 1955 r.). Oczywiście wydanie obecne, ukazujące się po przeszło siedmiu latach od publikacji wydania pierwszego, jest znacznie zmienione i uzupełnione. Na zmiany te złożyła się potrzeba aktualizacji tekstu ze względu na zmiany materiału normatywnego, a także ze względu na znaczny dorobek doktryny cywilistycznej oraz wyniki osiągnięte przez teoretyków państwa i prawa w zakresie analizy niektórych podstawowych kategorii jurydycznych. Między bowiem częścią ogólną prawa cywilnego a ogólną teorią prawa istnieją ścisłe powiązania. W okresie tych kilku lat liczne problemy zostały także oświetlone i rozstrzygnięte w orzecznictwie sądowym oraz arbitrażowym.

Na obecny kształt podręcznika niemały wpływ miał też projekt kodeksu cywilnego, który — jak należy mieć nadzieję — w niedługim czasie stanie się już ustawą.

Skorowidz orzeczeń Izby Karnej Sądu Najwyższego opublikowanych w zbiorze urzędowym w latach 1959—1962. Opracowała Maria Dembicka. Wyd. Prawn. Warszawa 1963 r., s. 60.

Skorowidz stanowi drugą część zbiorowego skorowidza orzeczeń Sądu Najwyższego ogłoszonych w „Orzecznictwie Izby Karnej Sądu Najwyższego”. Pierwszy skorowidz wydany w 1959 r. obejmował orzecznictwo z lat 1945—1958. Skorowidz niniejszy zawiera orzecznictwo z lat 1959—1962.

Skorowidz stanowi cenną pomoc dla wszystkich posiadaczy urzędowego zbioru orzeczeń SN, a to tym bardziej, że w latach 1959—1962 nie były wydawane do tego zbioru roczne skorowidze.

M. Sośniak: Konflikty w czasie norm cywilnoprawnych. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Rozprawy i studia, tom XLVIII. Nakładem UJ. Kraków 1962 r., s. 188.

Odkąd istnieją normy prawne podlegające zmianom, istnieje też problem, jak ustosunkować względem siebie zastosowanie tych zmieniających się norm.

Od wieków system reguł rozstrzygających konflikty norm w czasie opierał się na zasadzie, że prawo nie działa wstecz. Rozwój techniki ustawodawczej spowodował, że zniknęły w zasadzie wątpliwości co do początkowego i końcowego momentu mocy obowiązującej ustaw. Uproszczenie to jeszcze silniej uwydatniało istotę konfliktu, jaki zachodzi pomiędzy zakresem zastosowania nowej i starej ustawy. Fakt uchylecia ustawy nie oznacza bowiem automatycznego odebrania jej wpływu na wszystkie stosunki prawne i odwrotnie, fakt nadania ustawie mocy obowiązującej nie oznacza, że będzie ona stanowić na przyszłość jedyny miernik oceny prawnego znaczenia zjawisk.

Zagadnienie konfliktów w czasie norm cywilnoprawnych nie jest nowe na terenie polskiej praktyki. Aktualność tego zagadnienia wzrosła w okresie stopniowej unifikacji naszego prawa cywilnego, począwszy od wydania kodeksu zobowiązań. Polska praktyka legislacyjna musiała tworzyć kolizyjne normy czasowe, a praktyka sądowa stosować je do skomplikowanego układu stosunków, powstałego na